

V. INTELIGENCIJA

SMJERNICE ZA PONAVLJANJE – «INTELIGENCIJA I KREATIVNOST»

1. Definicije inteligencije (Što su implicitne definicije inteligencije)
2. Odnos inteligencije i obrazovanja
3. Therstonov model inteligencije
4. Struktura inteligencije-g faktor i specifične sposobnosti
5. Nastanak prvog testa inteligencije
6. Mentalna dob (i njezini nedostaci)
7. Formula za izračunavanje kvocijenta inteligencije kod djece
8. Određivanje kvocijenta inteligencije kod odraslih
9. Distribucija (raspršenje ili raspodjela) kvocijenta inteligencije u populaciji
10. Cattellov model inteligencije (fluidna inteligencija i kristalizirana inteligencija)
11. Razvoj inteligencije
12. Stupnjevi mentalnog funkcioniranja
13. Utjecaj nasljeđa i okoline u razvoju inteligencije
14. Istraživanje Toma Boucharda
15. Spolne razlike u inteligenciji
16. Kontekstualistički pristup u ispitivanju inteligencije
17. Vrste zadataka u testovima inteligencije
18. Testovi inteligencije prema načinu primjene
19. Testova inteligencije prema vremenskim uvjetima
20. Psihometrijske (mjerne) karakteristike testova (osjetljivost, pouzdanost, valjanost, objektivnost)
21. Kreativnost – definicija
22. Kreativnost i divergentno mišljenje
23. Zamjerke testovima kreativnosti
24. Osobine kreativnih ljudi.

PITANJA IZ „INTELIGENCIJA I KREATIVNOST“ KOJA SU DIO NACIONALNIH ISPITA, RADNIH INAČICA DRŽAVNIH MATURA, OGLEDNE DRŽAVNE MATURE I DRŽAVNE MATURE:

LIPANJ 2007

1. Verbalnim testom inteligencije možemo testirati djecu već na uzrastu od dvije godine.
T N
2. Fluidna inteligencija svoj najviši stupanj dostiže:
  - a) u srednjem djetinjstvu
  - b) u adolescenciji
  - c) u zreloj dobi
  - d) u staračkom dobu
3. Ako je dijete staro 10 godina, mentalna dob mu je 9 godina, njegov kvocijent inteligencije je:
  - a) 80
  - b) 90
  - c) 100
  - d) 110
4. Test za ispitivanje divergentnog mišljenja psiholozi rabe za procjenu:
  - a) inteligencije
  - b) obrazovanosti
  - c) postignuća
  - d) kreativnosti
5. Mjernim karakteristikama testa inteligencije pridružite njihove opise.
  - a) pouzdanost 1. dobro razlikuje ispitanike
  - b) valjanost 2. u ponovljenoj primjeni isti ispitanici postižu slične rezultate
  - c) osjetljivost 3. zaista mjeri inteligenciju, a ne neku drugu osobinu
4. rezultati ovise o ispitaniku, a ne o ispitivaču
6. Kako se naziva inteligencija koja je spoj znanja, strategije rješavanja problema i iskustva?
7. U koju kategoriju intelektualne razvijenosti spadaju osobe s IQ 140 i više?
8. Kako se zove krivulja po kojoj se raspodjeljuje inteligencija? Opišite raspodjelu inteligencije prema toj krivulji!

RUJAN 2007

9. Istim testovima inteligencije jednako dobro možemo ispitati inteligenciju ljudi iz različitih kultura!
10. Spoznajni proces je:
  - a) raspoloženja
  - b) pamćenje
  - c) srdžba
  - d) motivacija
11. Prvi pravi test za mjerenje inteligencije razvio je:
  - a) Binet
  - b) Pavlov
  - c) Wundt
  - d) Skinner
12. Koji zadatak ispituje kreativno mišljenje:
  - a) navesti pitagorin poučak
  - b) navesti faze razvoja čovjeka

- c) navesti što više različitih upotreba praznih kutija
d) navesti sve likove iz Ilijade i Odiseje
13. Poveži IQ sa postotkom ljudi koji ga ima:
a) IQ 70 i niži	1. oko 40% ljudi
b) IQ 100	2. oko 10 % ljudi
c) IQ 140 i viši	3. oko 1 % ljudi
	4. oko 3 % ljudiž
14. Kako zovemo sposobnost da poznate elemente, stvari – kombiniramo na nov i neobičan način?
15. Kolika je mentalna dob djeteta koje ima 10 godina, a IQ 140?
16. Ako želimo odrediti koliki je udio gena, a koliki okoline u razvoju inteligencije tko bi nam bili idealni ispitanici, u kojim uvjetima i zašto?

LIPANJ 2008

17. Životinje u svojem ponašanju mogu iskazivati kreativnost. T N
18. Sva djeca posjeduju isti potencijal za razvoj inteligencije, ali ga različito iskoriste zbog nejednakih uvjeta života. T N
19. Najsljedniji kvocijent inteligencije imaju:
- roditelji i djeca
  - istospolni dvojajčani blizanci
  - jednojajčani blizanci
  - braća i sestre
20. Kvocijent inteligencije u rasponu između 90 i 110 ima približno:
- 40 % ljudi
  - 50% ljudi
  - 45% ljudi
  - 55% ljudi
21. Test za ispitivanje konvergentnog mišljenja psiholozi rabe za procjenu:
- inteligencije
  - obrazovanosti
  - postignuća
  - kreativnosti
22. Vrsta kognitivnog funkcioniranja pridružite odgovarajuće vrste rješenja.
1. kreativnost	a) deduktivna rješavanja
2. fluidna inteligencija	b) rješavanje složenih problema
3. kristalizirana inteligencija	c) rješenje novih problema
	d) originalna rješenja
23. U kojem životnom razdoblju fluidna inteligencija počinje značajnije opadati?
24. U koju kategoriju intelektualne razvijenosti spadaju osobe s IQ 70 imanje?
25. Objasnite zašto klasična formula kvocijenta inteligencije nije prikladna za izražavanje stupnja inteligencije odraslih ispitanika.

2009-OGLEDNI

26. Tko je razvio prvi pravi test inteligencije?
- Binet
  - Pavlov
  - Wundt
  - Skinner
27. Koji zadatak ispituje kreativno mišljenje?
- Navesti Pitagorin poučak
  - Navesti faze razvoja čovjeka
  - Navesti što više različitih uporaba praznih kutija
  - Navesti sve likove iz Ilijade i Odiseje

28. Navedite dva čimbenika koja uzrokuju razlike u inteligenciji ljudi.
29. Navedite kakva je najčešća raspodjela (distribucija) rezultata dobivenih primjenom nekog testa inteligencije.
30. Objasnite osnovna obilježja kristalizirane inteligencije.
31. Kako se zove sposobnost da poznate elemente, stvari kombiniramo na nov i originalan način?
32. Kolika je mentalna dob djeteta koje ima 10 godina, a IQ 140?

2009 – DRŽAVNA PROBNA

33. Čemu je služio prvi test inteligencije koji je napravio Alfred Binet?
  - A. testiranju kandidata za posao
  - B. testiranju školske djece
  - C. istraživanju inteligencije
  - D. testiranju kandidata za studij
34. Istim testom inteligencije testirani ste u razmaku od 6 mjeseci. Oba puta postigli ste isti rezultat. Koju mjernu karakteristiku testa potvrđuje ovaj rezultat?
  - A. objektivnost
  - B. valjanost
  - C. osjetljivost
  - D. pouzdanost
35. Kako se naziva tip mišljenja koji Jani omogućuje osmišljavanje velikog broja različitih koreografija?
36. Zabilježeni su slučajevi mentalno retardiranih ljudi koji imaju, primjeri, izrazito iznadprosječno pamćenje ili matematičke sposobnosti. Što nam to govori o strukturi inteligencije?
37. Koja su dva glavna činitelja koja određuju našu inteligenciju?
38. Usporedite razvoj fluidne inteligencije u različitim razvojnim razdobljima.

2010. DRŽAVNA MATURA

39. U nizu: X X X X Y X X X X X osoba mora precrtati znak koji je drukčiji od ostalih. Istraživanja su pokazala da je brzina kojom osoba procesira informacije pri obavljanju ovakvih jednostavnih zadataka povezana:
  - A. s kreativnošću
  - B. sa spolom
  - C. s obrazovanjem
  - D. s inteligencijom
40. Kada fluidna inteligencija postiže svoj maksimalni razvoj?
  - A. u srednjem djetinjstvu
  - B. u adolescenciji
  - C. u zreloj dobi
  - D. u starijoj dobi
41. U kojem je razdoblju do kraja razvijeno logičko i apstraktno mišljenje?
  - A. u predoperacionalnome razdoblju
  - B. u razdoblju formalnih operacija
  - C. u razdoblju konkretnih operacija
  - D. u senzomotornome razdoblju
42. Ako Dina ima 15 godina i IQ 140, kolika je njezina mentalna dob?
43. Kojoj Zvonkovoju sposobnosti pripisujemo dobivanje nagrade za najoriginalniji omot CD-a?
44. Koji činitelj određuje veliku sličnost kvocijenta inteligencije jednojajčanih blizanaca?
45. Istim testom inteligencije skupina učenika testirana je u razmaku od 6 mjeseci. Oba puta postigli su slične rezultate. Koju mjernu karakteristiku testa potvrđuje ovakav rezultat?

46. Napišite klasičnu formulu za izračunavanje kvocijenta inteligencije. Objasnite zašto ta formula nakon adolescencije više nije prikladna mjera za izražavanje nečije inteligencije.

DRŽAVNA MATURA 2010./2011.-ljetni rok

47. Analizom testa inteligencije utvrđeno je da on u velikoj mjeri ispituje znanje.

Koju mjernu karakteristiku **ne posjeduje** test?

- A. pouzdanost
- B. valjanost
- C. objektivnost
- D. osjetljivost

48. Koliki je IQ desetogodišnjaka koji na testu inteligencije rješava isti broj zadataka kao i prosječni dvanaestogodišnjak?

- A. 83
- B. 100
- C. 120
- D. 130

49. Kako se naziva vrsta mišljenja koja učeniku omogućuje da na jednu temu može smisliti mnogo različitih sastavaka?

50. Do kojega se razvojnoga razdoblja kristalizirana i fluidna inteligencija približno jednako razvijaju?

51. Koji je najčešći kvocijent inteligencije u populaciji?

52. Što je mentalna dob i kako se određuje?

DRŽAVNA MATURA 2010./2011. - jesenski rok

53. U kojem razvojnome razdoblju inteligencija najbrže raste?

- A. u djetinjstvu
- B. u adolescenciji
- C. u zreloj dobi
- D. u staračkoj dobi

54. Koja je klasična formula kvocijenta inteligencije?

- A. $MD/KD \times 100$
- B. $KD/MD \times 100$
- C. $MD - KD \times 100$
- D. $KD - MD \times 100$

55. S kojom je vrstom inteligencije povezana brzina procesuiranja informacija u jednostavnim zadacima?

56. Koji specifični faktor inteligencije slikarima omogućuje prikazivanje dubine i trodimenzionalno stvaranje?

57. Kojoj vrsti inteligencije odgovara mudrost?

58. U koju se kategoriju intelektualne razvijenosti svrstavaju osobe koje imaju IQ 70 ili manje?

59. Definirajte kreativnost, objasnite na koji je način povezana s inteligencijom i kako ju ispituje.

OGLEDNI PRIMER-jesen 2011

60. Analizom testa inteligencije utvrđeno je da on u velikoj mjeri ispituje znanje.

Koju mjernu karakteristiku **ne posjeduje** test?

- A. pouzdanost
- B. valjanost
- C. objektivnost
- D. osjetljivost

61. Prošao je i taj ponedjeljak, moj najteži školski dan. Na satu Biologije morao sam birati između dviju tema za individualni seminarski rad i teško sam odlučio koja mi je manje zahtjevna. No, i to je bolje od grupnoga seminarskoga rada. Prošli put nitko od članova moje

grupe nije svoj dio posla napravio kako treba i pošteno smo se osramotili. Fizika je bila zanimljiva, rješavali smo problemske zadatke i potpuno sam se udubio u njih. Mislim da mi je jedna mozgovna polutka radila sto na sat. Na Latinskome jeziku učili smo mnogo novih riječi, ali na sreću poznate su mi iz Talijanskoga jezika pa ću ih brzo naučiti. Na Povijesti je bilo ispitivanje. Marko nije najbolje znao, ali nastavnik zna da je on naš najbolji i najmarljiviji učenik pa mu je svejedno dao odličan. Meni tip i nije pretjerano simpatičan. Stalno se hoće isticati, sudjelovati na svim natjecanjima i biti najbolji. Na satu Hrvatskoga jezika pisali smo zadaćnicu. To mi oduvijek dobro ide, na jednu temu mogu napisati mnogo različitih sastavaka. Šesti školski sat bio sam tako umoran da sam kraj Kemije jedva dočekaao budan. Više se uopće ne sjećam kada je nastavnica najavila test ili možda usmeno ispitivanje. Kako se naziva vrsta mišljenja koja učeniku omogućuje da na jednu temu može smisliti mnogo različitih sastavaka?

62. Koji je prosječan kvocijent inteligencije u populaciji?

63. Do kojega se razvojnoga razdoblja kristalizirana i fluidna inteligencija približno jednako razvijaju?

DRŽAVNA MATURA - ljeto 2012.

64. Koju metrijsku karakteristiku ima test inteligencije ako dobro međusobno razlikuje testirane ispitanike?

- A. pouzdanost
- B. valjanost
- C. objektivnost
- D. osjetljivost

65. Što znači da testovi inteligencije sadrže zadatke koji zahtijevaju konvergentni tip mišljenja?

66. Koje osobe imaju međusobno najsličniji kvocijent inteligencije?

67. Programer često mora riješiti neki problem na originalan način i on to s lakoćom radi. Koja sposobnost olakšava programeru posao?

68. Izračunajte koliki kvocijent inteligencije ima osoba čija je mentalna dob 12 godina, a kronološka 16 godina.

DRŽAVNA MATURA - jesen 2012

69. Koliki je kvocijent inteligencije ako je mentalna dob jednaka kronološkoj?

- A. 80
- B. 90
- C. 100
- D. 110

70. Koje je osnovno obilježje divergentnog mišljenja?

71. Kod kojih se osoba sve međusobne razlike u inteligenciji mogu pripisati okolini?

72. Neki ljudi imaju iznadprosječno razvijene verbalne sposobnosti, a prostorne i numeričke sposobnosti su im na prosječnoj razini. Drugi mogu imati ispodprosječne numeričke sposobnosti, a verbalne i prostorne sposobnosti su im prosječno razvijene. Što to govori o strukturi inteligencije?

73. Kako se određuje mentalna dob neke osobe?

DRŽAVNA MATURA – ljeto 2013

74. Koji je psiholog razlikovao fluidnu i kristaliziranu inteligenciju?

- A. Alfred Binet
- B. Burrhus F. Skinner
- C. Daniel J. Goleman
- D. Raymond B. Cattell

75. Antun je nedavno krenuo u autoškolu gdje je prvo učio prometne propise, a zatim je sa svojim instruktorom imao sate vožnje. Instruktor mu je pokazivao kako se obavljaju pojedine

radnje u vozilu, a zatim bi ih Antun pokušao ponoviti. Osim toga, Antun je morao proći i provjeru psihofizičkih sposobnosti rješavajući test inteligencije kod psihologa. Test se sastojao od niza zadataka u kojima je trebalo pronaći jedan odgovor koji najbolje nadopunjuje započeti niz. Na završnome testu znanja Antun je test poznavanja prometnih propisa riješio bez pogreške. Na kraju je Antun uspješno pred komisijom položio i ispit vožnje. Ispit je polagao u njemu dobro poznatome dijelu grada.

Koji oblik mišljenja Antun upotrebljava rješavajući test inteligencije kod psihologa?

76. Kako se naziva krivulja kojom se prikazuju rezultati dobiveni primjenom testa inteligencije na vrlo velikoj skupini ljudi?

77. Kako se naziva opća predodžba o prostoru koja Antunu olakšava snalaženje na cesti tijekom vožnje?

78. Kako se nazivaju testovi inteligencije koji sadrže lagane zadatke koje ispitanici moraju riješiti u ograničenome i kratkome vremenu?

DRŽAVNA MATURA – jesen 2013.

79. U kojemu razvojnome razdoblju fluidna inteligencija postiže najviši stupanj?

A. u ranome djetinjstvu

B. u srednjemu djetinjstvu

C. u adolescenciji

D. u odraslome dobu

80. Jasna i Barbara su jednojajčane blizanke koje su nedavno upisale tečaj ronjenja. Marljivo su vježbale i instruktor ih je pohvalio svaki put kada bi ispravno izvele određenu radnju.

Tijekom prvoga ronjenja Barbara je primijetila kako je morsko dno prekriveno zanimljivom algom. Nikako se nije mogla sjetiti njezina naziva iako je znala nazive drugih algi. Nakon nekoliko urona, blizanke su većinu radnji za pravilno ronjenje izvodile automatski. U moru su došle do izražaja njihove izvrsne sposobnosti prostornoga snalaženja koje su im već ranije ustanovljene tijekom sudjelovanja u ispitivanjima različitih činitelja koji utječu na inteligenciju. Iako su imale 13 godina, rješavale su testove inteligencije na razini šesnaestogodišnjaka.

Koji činitelj u najvećoj mjeri pridonosi velikoj sličnosti inteligencije Jasne i Barbare?

81. Izračunajte kvocijent inteligencije blizanki na temelju podataka u tekstu!

82. Koje su dvije osnovne vrste testova inteligencije s obzirom na trajanje?

DRŽAVNA MATURA - ljeto 2014

83. Koje mjerno obilježje ima test inteligencije kojim se mogu dobro ustanoviti i male razlike u inteligenciji među ispitanicima?

84. Viktor je tridesetogodišnji pilot putničkoga zrakoplova. Prije dva tjedna počeo je voziti veći zrakoplov i prvih mjeseci bit će kopilot i pratiti upute iskusnijega pilota. Morao je naučiti niz tehničkih karakteristika i pravila vezanih uz tu vrstu zrakoplova. U početku se dosta često znao zabuniti jer je položaj određenih ručica i pokazivača bio na drugačijemu mjestu u odnosu na zrakoplov kojim je prije upravljao. Viktor će sljedeći tjedan imati redovitu provjeru zdravstvenih i psihofizičkih sposobnosti. Kod psihologa će tada rješavati zadatke u kojima će trebati odrediti jedan odgovor koji najbolje nadopunjuje započeti niz. Nakon toga ima dogovorenu večeru u restoranu sa svojom sestrom koja je grafička dizajnerica. Ona je osmislila masku za novu vrstu mobitela koja bi trebala biti originalna i privlačna. Kako bi upamtio naziv restorana u kojemu se trebaju naći, Viktor je povezo prva tri slova imena restorana s imenom svojega najboljeg prijatelja.

Koji oblik mišljenja kod Viktora psiholog ispituje zadatcima u kojima postoji samo jedan točan odgovor?

85. Koja dva čimbenika određuju sličnost u inteligenciji između Viktora i njegove sestre?
86. Koja sposobnost mora biti razvijena kod Viktorove sestre kako bi uspješno napravila originalnu masku za mobitel?
87. Što je fluidna inteligencija? Nacrtajte krivulju razvoja fluidne inteligencije i objasnite kako će se ona razvijati tijekom Viktorova života.

DRŽAVNA MATURA – jesen 2014

88. Koja je mjerna karakteristika testa inteligencije zadovoljena ako ispitanici dobiju iste rezultate neovisno o ispitivačima koji ispravljaju testove?
89. Koja se vrsta inteligencije još uvijek razvija kod Tonkina tate?
90. Na krivulji raspodjele inteligencije u populaciji osjenčajte dio koji se odnosi na populaciju s kojom radi Tonkin tata, odnosno na osobe s intelektualnim teškoćama
91. Kako se naziva postupak koji Tonka upotrebljava prilikom pamćenja pojmova određenim redoslijedom?
92. Koji uzrok zaboravljanja Tonka sprečava čestim ponavljanjem ranije upamćenih sadržaja?

Odgovori:

1. N
2. b
3. 90
4. d
5. a 2
b 3
c 1
6. kristalizirana inteligencija
7. Genij (ili daroviti, vrlo visoko nadareni)
8. Krivulja po kojoj se raspodjeljuje inteligencija je Gaussova krivulja, ili krivulja normalne distribucije ili zvonolika raspodjela.
Pokazuje da je najveći broj ljudi prosječne inteligencije dok su niže i više vrijednosti manje česte, a najrjeđe su ekstremno niske i visoke vrijednosti IQ. Što je neki IQ različitiji od prosjeka, to je manja vrijednost njegova pojavljivanja u skupini ljudi. (Točan odgovor može sadržavati skicu Gaussove krivulje i njen opis.)
9. N
10. pamćenje
11. a
12. c
13. a 4
b 1
c 3
14. kreativnost
15. 14 godina
16. Idealni ispitanici bi bili jednojajčani blizanci koji su rano razdvojeni, zato jer je kod njih jedinstveni genetski materijal, a sve razlike koje se dogode mogu se pripisati isključivom djelovanju okoline...
17. N
18. N

19. c
20. c
21. a
22. 1 d
    2 c
    3 a
23. kasna zrela dob –nakon 60. godina
24. laka mentalna retardacija
25. Klasična formula za izračunavanje kvocijenta inteligencije kod djece je $IQ = MD/KD \times 100$. Mentalna dob raste do 18 godina, a nakon toga ona stagnira (a kronološka dob naravno raste). Stagnacija u mentalnoj dobi uz porast kronološke značila bi nužno dobivanje mentalne retardacije...
26. A
27. C
28. nasljeđe i okolina
29. zvonolika (Gaussova) raspodjela
30. Kristalizirana inteligencija je jedinstveni sklop sposobnosti, akumuliranog znanja i kognitivnih vještina. Ova inteligencija omogućuje „kompenzaciju“ u starijoj dobi kada imamo smanjenu brzinu i uspješnost svog intelektualnog funkcioniranja (fluidne inteligencije).
31. kreativnost
32. MD=14 godina
33. B
34. pouzdanost
35. divergentno mišljenje
36. nije jedinstvena sposobnost već se sastoji od niza sposobnosti
37. nasljeđe i okolina
38. Fluidna inteligencija se razvija naglo do oko 16 godina, zatim stagnira i nakon 40 godina polagano, a nakon 60 naglo opada.
39. D.) inteligencijom
40. B.) u adolescenciji
41. B.) u razdoblju formalnih operacija
42. MD=14 godina
43. Kreativnost; stvaralaštvo; inovativnost.
44. Genetski činitelj; (isti) genotip
45. Pouzdanost, dosljednost
46. Navodi se formula za IQ i argumentirano objašnjenje zašto ona više nije prikladna mjera izračunavanja inteligencije nakon adolescencije.
Točan odgovor
 $IQ = MD/KD \times 100$ ($IQ = MD/SD \times 100$). Klasična formula za izračunavanje nema smisla za izražavanje inteligencije ljudi nakon adolescencije. Fluidna inteligencija tada dostiže svoj najviši stupanj pa mentalna dob više ne raste, a povećava se kronološka dob. Dakle, proporcionalno s dobi smanjivao bi se kvocijent inteligencije, sve do potpuno neodgovarajuće malih vrijednosti.
 $IQ = MD/KD \times 100$. Klasična formula za izračunavanje nema smisla za izražavanje inteligencije ljudi nakon adolescencije jer tada fluidna inteligencija dostiže svoj najviši stupanj, zadržava se na tom stupnju do zrele dobi, a zatim počinje njen blagi pad, a u starijoj dobi se pad ubrzava. Dakle, porast kronološke dobi nije praćen porastom mentalne dobi.
47. B
48. C
49. *divergentno mišljenje*
50. *Do adolescencije.*
51. **2 boda**   *100; od 90 do 110.; oko 100*

1 bod   *Prosječni kvocijent inteligencije.*

0 bodova   *Nije odgovoreno.*

Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno.

52. 3 boda   *Definicija mentalne dobi je točna i precizna. Način na koji se određuje mentalna dob je točno naveden.*

Primjer točnog odgovora

Mentalna dob pokazatelj je psihičke razvijenosti djeteta. Određuje se na temelju broja točno riješenih zadataka u testu inteligencije. Istraživanjem je ustanovljeno koliki broj zadataka na testu inteligencije rješava prosječno dijete određene kronološke dobi, pa se iz usporedbe mentalne i kronološke dobi vidi je li djetetova mentalna dob prosječna, iznad ili ispodprosječna. Npr. dijete koje riješi sve zadatke koje rješava prosječno petogodišnje dijete ima mentalnu dob 5 godina.

2 boda   *Definicija mentalne dobi je točna i precizna.*

Definicija mentalne dobi je djelomično točna i odgovor navodi kako se mentalna dob određuje.

1 bod   *Definicija mentalne dobi je djelomično točna.*

Odgovor navodi kako se mentalna dob određuje.

0 bodova   *Nije odgovoreno.*

Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno.

53. A.) *u djetinjstvu*

54. A.) *MD/KD x 100*

55. *Fluidnom inteligencijom*

56. *Prostorna (spacijalna) inteligencija; sposobnost snalaženja u prostoru*

57. *Kristalizirana inteligencija*

58. *Mentalna retardacija.*

59. 3 boda

Primjer točnog odgovora

Kreativnost je sposobnost korištenja stvari na nov i neobičan način i viđenje stvari na nov način.

Kreativnost je samo djelomično povezana s inteligencijom. U prosjeku su kreativni ljudi inteligentniji od nekreativnih.

Kreativnost ispitujemo testovima divergentnog mišljenja.

2 boda

Točno je navedena definicija kreativnosti i kako je kreativnost povezana s inteligencijom.

Točno je navedeno kako je kreativnost povezana s inteligencijom i kako je ispitujemo.

Točno je navedeno što je kreativnost i kako je ispitujemo.

1 bod

Točno je navedeno što je kreativnost.

Točno je objašnjeno kako je kreativnost povezana s inteligencijom.

Točno je navedeno kako ispitujemo kreativnost.

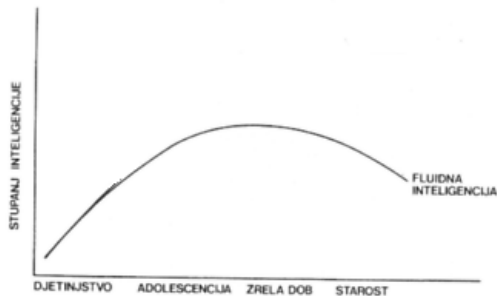
0 bodova

Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno.

60. B

61. **2 boda** Divergentno mišljenje, divergentna produkcija
1 bod Kreativnost, kreativno mišljenje, mišljenje u više smjerova
0 bodova Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno
62. **2 boda** 100, od 90 do 110, oko 100
1 bod Prosječni kvocijent inteligencije, 85~ 115
0 bodova Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno, npr., 110
63. **2 boda** do adolescencije, do kraja djetinjstva
1 bod Nema
0 bodova Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno
64. Postoji jedan točan odgovor. (Mišljenje koje vodi jednom točnom rješenju)
65. jednojajčani blizanci
66. kreativnost (stvaralaštvo)
67. 75
68. 100
69. mišljenje u više smjerova/pronalaženje više dobrih rješenja
70. kod jednojajčanih blizanaca
71. Inteligencija nije jedinstvena sposobnost nego se sastoji od više nezavisnih
72. Na temelju točno riješenih zadataka u testu
74. D. Raymond B. Cattel
75. **2 boda** – konvergentno mišljenje
1 bod – Mišljenje usmjereno jednom točnom rješenju, apstraktno mišljenje
0 bodova – Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno
76. **2 boda** – Normalna krivulja (normalna distribucija), Gaussova distribucija, zvonolika distribucija
1 bod – Simetrična krivulja, naveden je opis krivulje
0 bodova – Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno
77. **2 boda** – Kognitivna mapa, mentalna mapa
1 bod – Mapa, unutanja mapa, unutarnja reprezentacija prostora
0 bodova – Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno
78. **2 boda** – Testovi brzine
1 bod – Nema
0 bodova – Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno
79. C (u adolescenciji)
80. **2 boda** Nasljeđe, geni, hereditet
1 bod Urođeni, biološki činitelji
0 bodova Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno
81. **2 boda** IQ 123
1 bod Podaci iz teksta su točno uvršteni u formulu no nedostaje rezultat ili rezultat nije točan $IQ = 16/13 \times 100$
0 bodova Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno
82. **2 boda** Testovi brzine i testovi snage
1 bod Navedena jedna vrsta testa inteligencije
0 bodova Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno
- 83.D (osjetljivost)
84. **2 boda** – konvergentni oblik mišljenja
1 bod – inteligencija
0 bodova – svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno
85. **2 boda** nasljedni (hereditarni, genetski) i okolinski
1 bod naveden jedan od dva čimbenika
0 bodova svi ostali odgovori koji ne uključuju
86. **2 boda** kreativnost, stvaralaštvo
1 bod sposobnost viđenja stvari na nov način, fluentnost ideja, divergentno mišljenje

0 bodova svi odgovori koji ne uključuju gore navedeno
87.3 boda Fluidna inteligencija je inteligencija koja se odnosi na brzinu i uspješnost snalaženja u novim situacijama. U djetinjstvu se naglo razvija, dostiže maksimum oko 16. godine, održava se na postignutoj razini do otprilike 40. godine, nakon toga počinje blagi pad koji se ubrzava nakon 60. godine.

2 boda Objašnjena fluidna inteligencija, nacrtana krivulja (nije objašnjen razvoj fluidne inteligencije) ili objašnjen razvoj fluidne inteligencije i nacrtana krivulja (bez definicije fluidne inteligencije) ili objašnjena fluidna inteligencija i objašnjen razvoj inteligencije (bez nacrtane krivulje)

1 bod točno naveden jedan od tri tražena odgovora

0 bodova svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno

88. **A.** objektivnost

89. **2 boda** kristalizirana inteligencija

1 bod Opisana je tražena vrsta inteligencije, npr. vrsta inteligencije koja ovisi o iskustvu; vrsta inteligencije koja predstavlja sklop sposobnosti, akumuliranog znanja i vještina

0 bodova Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno.

90. **2 boda** Osjenčan je odgovarajući dio krivulje – ispod 85.

1 bod Osjenčan je dio krivulje od neke vrijednosti niže od 85, npr. ispod 55

0 bodova Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno.

91. **2 boda** mnemotehnika

1 bod znakovi za dosjećanje; ključevi za dosjećanje

0 bodova Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno.

92. **2 boda** gubljenje tragova pamćenja; nemogućnost pronalaženja tragova amćenja

1 bod Interferenciju

0 bodova Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno.